

כג' בטבת תשע"ט
31 בדצמבר 2018
סימנו 01-5026

פרוטוקול ישיבת ועדת פטור משרדית לאישור התקשרות לפי תקנה 3(4)(ב)(2) לתקנות חובת המכרזים תשנ"ג-1993

ישיבת ועדת פטור משרדית

משתתפים:

שלום יפרח, מנכ"ל, יו"ר הוועדה
ברק שליו, חשב
עו"ד רן ליבר, ממושרדה של היועמ"ש איילת רייך-מיכאל

על סדר היום:

בקשה לאישור התקשרות בפטור ממכרז עם הקבלן א.י. כלפון בהתאם לתקנה 3(4)(ב)(2) לתקנות חובת המכרזים תשנ"ג-1993 (להלן: "תקנות חובת המכרזים").

רקע:

1. בשנת 2014 משרד החקלאות התחייב לתקצב את רשות הניקוז בסך של 900 אלש"ח (התחייבות מס' 100734058) לצורך פרויקט שיקום נחל שורק מכביש 38 למורד עד כביש 3 (להלן: "פרויקט שיקום"). מצורפת להחלטה זו התחייבות משרד החקלאות.
2. ניצול התקציב התעכב בעיקר אך לא רק בשל חילופי גברי ברשות הניקוז שאירעו מספר פעמים, וכן בשל העובדה שרשות הניקוז ערבה בתקופה זו תהליכים מורכבים לשיקומה והבראתה.
3. ההתחייבות לתקצוב מצד משרד החקלאות המסתיימת בתאריך 31.01.19 ובנסיבות הנוכחיות לא ניתן לקבל ארכה ואי ביצוע העבודות עד למועד הנ"ל יביא לביטול ההתחייבות התקציבית.
4. רשות הניקוז אינה יכולה לפרסם מכרז לצורך ביצוע פרויקט השיקום ללא "תכנון" מצידה. "תכנון" זה התקבל במהלך חודש דצמבר 2018.
5. לאור לוי"ז הדחוק אין באפשרות רשות הניקוז להוציא מכרז לביצוע פרויקט השיקום, שכן התקציב לפרויקט השיקום יילקח מרשות הניקוז בסוף החודש הנוכחי.
6. במסגרת פרויקט אחר הוציאה רשות הניקוז מכרז שמספרו 12/2017 ובו זכה קבלן א.י. כלפון. (להלן: "הקבלן")
7. לאור נסיבות אלו, מבוקש מועדת הפטור המשרדית לאשר התקשרות המשך עם הקבלן בהתאם לתקנה 3(4)(ב)(2) לתקנות חובת המכרזים.

אשרד
ביד-עומש
יבנה
ירושלים
נס ציונה
קרית גת
קרית מלאכי
ראשניצ
חזות
*
אב-גוש
באר-עקב
בני עייש
גדרה
גן יבנה
מבשרת ציון
מזכרת בתיה
קרית יערים
קרית עקרון
*
כפר סביה
דרגו
גדרות
הר
גן רוה
חבל יבנה
יבנה
לכיש
מטה יחידה
נחל שורק
שפיר

8. סעיף 2(א) לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 (להלן: "חוק המכרזים") קובע את הכלל בדבר חובת עריכת מכרזים פומביים לביצוע עסקאות מצד המדינה, כל ותאגיד ממשלתי, מועצה דתית, קופת-חולים ומוסד להשכלה גבוהה.

9. לכלל האמור, בדבר חובת מכרזים, נקבעו בחוק ובתקנות מספר חריגים. הפטור הרלבנטי לענייננו, נקבע, בתקנה 4(3) לתקנות חובת המכרזים האומר כך:

י3. התקשרות משרד בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, אינה טעונה מכרז, אם היא אחת מאלה:

(1) התקשרות ששווייה אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים; ואולם בכל תקופה רצופה של שנים עשר חודשים לא יתקשר המשרד עם מתקשר מסוים, בלא מכרז, לפי פסקה זו בהתקשרויות בסכום כולל העולה על 100,000 שקלים חדשים, ובמניין זה יבואו גם התקשרויות שנכרתו בתקופה האמורה כהתקשרות המשך, כהגדרתה בפסקה (4), להתקשרות שנעשתה במקורה לפי פסקה זו;

(2) התקשרות הנדרשת בדחיפות למניעת נזק של ממש, אשר יש להתחיל בביצועה בתוך שני ימי עבודה או פחות, בהיקף ולתקופה המזעריים הנדרשים בנסיבות כאמור, אם ועדת הפטור המשודית אשרה זאת;

(3) התקשרות בעסקה אשר עריכת מכרז לגביה עלולה לפגוע פגיעה מהותית בבטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בכלכלתה, בבטחון הציבור, או בסוד מסחרי או מקצועי של המשרד; עלה שווי ההתקשרות על 2,500,000 שקלים חדשים – טעונה ההתקשרות את אישור החשב הכללי, או מי שהוא הסמיכו לכך;

(4) (א) בפסקה זו –

"התקשרות ראשונה" – התקשרות של משרד, לרבות כל זכות ברירה הנתונה למשרד הכלולה באותה התקשרות;

"הרחבת התקשרות ראשונה" – הגדלה של כמות הטובין, העבודה, המקרקעין או השירותים שסיפק ספק מכוח התקשרות ראשונה;

"הארכת התקשרות ראשונה" – הארכת משך תוקפה של התקשרות ראשונה;

"התקשרות המשך" – התקשרות הנעשית להרחבת התקשרות ראשונה או להארכת התקשרות ראשונה, שלא מכוח זכות ברירה הנתונה למשרד הכלולה בהתקשרות הראשונה;

"התקשרות המשך בלא עלות נוספת" – התקשרות המשך כאשר שווי ההתקשרות הראשונה בתוספת התקשרות המשך אינה עולה על שווי ההתקשרות הראשונה;

(ב) התקשרות המשך בתנאים זהות להתקשרות הראשונה או פגועים עם המזמין, בנסיבות שבהן השמירה על האחידות נדרשת מטעמי חיסכון ויעילות.

(1) באישור ועדת המכרזים אם התקיימו בה כל אלה:

(א) היא נעשית במהלך תקופת ההתקשרות הראשונה או סמוך לאחריה;

(ב) היא התקשרות המשך בלא עלות נוספת, או אם שוויין המצטבר של כל התקשרויות המשך שנעשו לאותה התקשרות ראשונה לרבות התקשרות המשך

אשרה
בית-שמש
יבנה
יחשלים
נס ציונה
קרית גת
קרית מלאכי
האשליץ
החבנית
*
אבו-גוש
באר-יעקב
בני-ג'יש
גדרה
הן יבנה
נבשרת צין
פזרית בחיה
קרית יערים
קרית עקרון
+
באר טוביה
ברור
גדרה
גור
הן רחוב
הכל יבנה
יבנה
לכיש
סטת יהודה
נחל שורק
שפיר

הנוכחית, אינו עולה על 50,000 שקלים חדשים ואם ההתקשרות הראשונה נעשתה בעקבות מכרז או בעקבות פנייה תחרותית לקבלת הצעות, שוויון המצטבר של כל התקשרויות ההמשך כאמור אינו עולה על 150,000 שקלים חדשים;

(2) באישור ועדת פטור משרדית, אם אינה התקשרות כאמור בפסקת משנה (1)(א), או אם אינה התקשרות כאמור בפסקת משנה (1)(ב) ונתקיימו בה כל אלה:

(א) ההתקשרות הראשונה נעשתה בעקבות מכרז או בעקבות פנייה תחרותית לקבלת הצעות;

(ב) התקשרות ההמשך נעשתה בתוך חמש שנים ממועד עריכתה של ההתקשרות הראשונה;

(ג) שוויון המצטבר של כל התקשרויות ההמשך שנעשו לאותה התקשרות הראשונה אינו עולה על שווי ההתקשרות הראשונה;

(ד) שוויון המצטבר של כל התקשרויות ההמשך שנעשו לאותה התקשרות הראשונה לרבות התקשרות ההמשך הנוכחית, אינו עולה על 2,500,000 שקלים חדשים;

(ה) בשנים עשר החודשים שקדמו למועד עריכת התקשרות ההמשך לא בוצעה התקשרות המשך להתקשרות הראשונה, או התקשרות המשך להתקשרות אחרת עם אותו ספק באותו עניין וכן לא פוצלה התקשרות ההמשך מזהתקשרות ראשונה או מהתקשרות אחרת עם אותו ספק כאמור, אם חסימה לפיצול היא הימנעות מעריכת מכרז;

10. בחינה האם המקרה עומד בתנאי תקנה 3 (4)(ב)(2) לתקנות חובת המכרזים:

- א. התקשרות הראשונה עם הקבלן נעשתה במכרז שמספרו 12/2017 בתאריך 04.03.18.
 - ב. התקשרות המשך נעשתה בתוך שנה ממועד המכרז שיצא כאמור בתאריך 4.3.18.
 - ג. התקשרות המשך נעשתה בתנאים מיטבים עם רשות הניקוז. בעניין זה יוסבר כי במכרז בו זכה הקבלן, נתן הצעתו של הקבלן כללה הנחה של 25% מהמחירים הנקובים ממחירון דקל הרלוונטי לעבודות נשוא המכרז והאחרון שפורסם. הצעת הקבלן היא כי בגין התקשרות ההמשך תינתן הנחה של 30% מהמחירים הנקובים במחירון דקל בגין העבודות נשוא המתקשרות ההמשך.
- להלן טבלה המייצגת את הצעת הקבלן בהתקשרות ההמשך:

מס' סעיף	תאור	מחיר דקל (מ"ק)	מחיר הצעת הקבלן בהתקשרות ההמשך (מ"ק) לאחר הנחה של 30%
51.020.0010	חפירה והעברת החומר החפור בתחום אתר העבודה עד למורד של 2 ק"מ.	28	19.6
51.020.0070	הידוק לא מבוקר	3.5	2.4
סה"כ		31.5	22

ד. מדובר בנסיבות בהן השמירה על האחידות נדרשת מטעמי יעילות והיסכון- ללא ספק אלטרנטיבה של יציאה למכרז תוביל לכך כי הרשות תאבד את התקציב משרד החקלאות לאור לוח הזמנים הצפוף.

אשדוד
 בית-שמש
 יבנה
 ירושלים
 נס ציונה
 קרית גת
 קרית מלאכי
 ראשון לציון
 רחובות
 *
 אבן-גוש
 באר-שבע
 בני עיניש
 גדרה
 גן יבנה
 מנשרת ציון
 מנורת בתיה
 קרית יערים
 קרית עקרון
 *
 באר טוביה
 ברנר
 גדרה
 גזר
 חן רחוב
 חבל יבנה
 יזרעאל
 לכיש
 מסה יזרעאל
 נהל שורק
 שפיר

ה. בנסיבותיה המיוחדות של רשות הניקוז שורק לכיש, לאחר לא מעט שנים בהן כמעט ולא התקיימה פעילות אם בשל גירעונות תקציביים מהעבר ואם בשל חילופי גברי בהנהלת הרשות, ביטול התקציב הנוכחי יהיה בו כדי לפגוע קשות במעמדה תפקידה של רשות הניקוז ובתפקודה השוטף.

ו. הסך המצטבר של כל ההתקשרויות ההמשך שנעשו לאותו התקשרות ראשונה אינו עולה על שווי ההתקשרות הראשונה ואינו עולה על סך 2,500,000 ₪ - סך שווי ההתקשרות עם הקבלן הינו כ-900 אלף ₪.

ז. בנסיבות העניין יציאה למכרז משמעה כי הרשות לא תוכל לנצל את התקציב ולבצע את תפקידה.

11. בנוסף לכך, בכל הקשור לפרשנות תקנה 3 (4)(ב)(2) לתקנות חובת המכרזים בפסיקה נאמור בעת"מ 4896-03-14 אי טי אי שוק בע"מ נ' מדינת ישראל/משרד האוצר:

" קיימים מקרים בהם החיבת הכלכלי תומך בהארכת ההתקשרות ובהימנעות מעריכת מכרז, בשל התועלת הקיימת מהמשך התקשרות עם ספק מנוסה המכיר את מערכת, צמצום העלויות עריכת מכרז חדש, ומניעת הסיכון האפשרי לכישלון המכרז בשל מיעוט משתתפים או קבלת הצעות העולות בהרבה על המחיר שמשולם עבור השירותים טרם עריכתו. שיקול נוסף נובע מכך שיצירת זיקה בין אופן ביצוע החוזה הנוכחי לבין המשך ביצוע עסקים בעתיד, דהיינו שמירת האפשרות להארכת התקשרות ללא מכרז מהווה, באופן אמפירי, תמריץ לביצוע טוב יותר של החוזה מצדו של מי שזכה במכרז. מצד שני, קיימים שיקולים כבדי משקל שלא לאפשר המשך התקשרות ללא מכרז, שכן הדבר עלול למנוע פיקוח יעיל על פעולות הרשות, להחריף את בעיית הנציג ולתת פתח מסוכן לשחיתות ונותן טובות הנאה. גם מבחינה כלכלית גרידא, ייתכן שניתן היה לקבל ביצוע טוב יותר של החוזה עם ספק אחר, וכי אם הספק הנוכחי הינו ראוי לכך, הרי שהוא יזכה גם במכרז החדש. החלפת ספק מפעם לפעם אף מוגעת התקשרות ארוכה מדי ויצירת תלות של הרשות באותו ספק, אשר עלולה להיות מנוצלת לרעה (בעניין זה התקשרות בו זמנית עם יותר מספק אחד עשויה למתן השפעה זו). מעבר לאינטרס הכלכלי, יש לזכור כי מתחייב איזון של האינטרסים השונים ובהם השמירה על טוהר המידות ועל מראית פני הצדק, וכן על עיקרון השוויון (עומד דקל, חובת המכרז של גופים מנהליים (2001), 248-246). אחד הפיתרונות שהוצעו הוא כי ככלל לא תותר התקשרות המשך עם ספק קיים, אלא שבמסגרת המכרז החדש יוכל להינתן משקל רב יותר לביצועי העבר של הספק הקודם.

יחז עם זאת, ייתכנו מקרים חריגים שבהם השיקול הכלכלי הינו כה דומיננטי, עד שיחיה מוצדק להעדיף על פני השיקולים האחרים, ביחוד בהתקשרות בנושאים סבוכים ומורכבים, וכאשר החלפת הספק תהיה כרוכה בעלויות משמעותיות (שם, 250-248).

עיון בתקנות מלמד כי מחוקק המשנה, אשר היה מודע לשיקולים שנמנו לעיל, קבע במסגרת תקנה 3(4) בדרך מסויים במסגרת הפטור שניתן ביחס להתקשרות הממשיכה מכרז קודם, מיוצר ולקח בלי הערת הכספי על ההתקשרות והגורם אשר צריך לאשר את הפטור ממכרז ככלל מיועד הפטור לנסיבות שבהן ההתקשרות היא בערך כספי נמוך, או כזו שעריכת המכרז עלולה לייקר את ההתקשרות באופן בלתי סביר ככל שהמדובר בהתקשרות בהיקפים אחרים - הרי שנקבע כי האישור יינתן על ידי הגורם הממשלתי הבכיר ביותר בכל הנוגע להתקשרות כספית של משרדי הממשלה - החשב הכללי במשרד האוצר. "

אשרה
בית-שמש
יבנה
יהשלים
נט צינה
קרית גת
קרית מלאכי
ראשליץ
רחובות
+
אי-נוש
בני-יעקב
בני עייש
גדרה
גן יבנה
מכשרת ציון
מחנות רותיה
קרית יערים
קרית עקרון
*
באר טוביה
ברור
גורנות
גור
גן רוהה
חבל יבנה
חוב
לכיש
מטה יהודה
נהל שורק
שפי

12. לאור כל האמור לעיל, ולאחר שהונחו בפני הוועדה השיקולים בעניין המפורט לעיל ובצירוף עמדת היועמ"ש לרשות לפיה המשך התקשרות עם הקבלן בפטור ממכרז עומדת הן בתנאי התקנה והן בהתאם לפרשנות התקנה בפסיקה, הוחלט כדלהלן.

החלטה: הוחלט לאשר התקשרות המשך עם הקבלן א.י. כלפון בהתאם לתקנה 3 (4)(ב)(2) לתקנות חובת המכרזים תשנ"ג-1993. עותק מהחלטה זו יובא לידיעת ועדת הפטור.

עו"ד רן ליבר

חבר

ברק שליו, חשב הוועדה

חבר

שלום יפהר, מנכ"ל

יו"ר

אשרד
ב"ד-טמש
יבנה
ירושלים
נס ציונה
קרית גת
קרית מלאכי
ראשליצ
רחובות
*
אבו-טוש
באר-יעקב
בדי ע"ש
סרה
ט יבנה
מכשרת צין
החברת בתיה
קרית יערים
קרית עקרון
*
באר טוביה
גבער
עירנה
גז
גן רווח
חבל יבנה
יו"ב
לכיש
נסה יהודה
נחל שורק
שפיר